

TORONTÁI

A BÁNSÁG MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA
Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki
Beckerek, Obiliteva ucca 1. Telefon: 281 és 21

SZOMBAT, 1930 MÁRCIUS 8
...
59. ÉVFOLYAM 56. SZÁM

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ
Előfizetési árak: évente 300, félfévre 150, negyed-
évre 75, havonta 25 dinár. Megjelenik délelőtt.

Beográdból jelentik: A külföldön tartózkodó Szrksity igazságügyminiszter helyettesítésével Öfelsége a király Uzunovity tárcanélküli minisztert bizta meg. (Avala.)

Prágából jelentik: Massaryk elnök csütörtökön délelőtt fogadta a jugoszláv küldöttséget, amelynek élén dr. Szrksity igazságügyminiszter és Szávity tábornok állt. A küldöttség nevében Szrksity melegen üdvözölte az ősz államférfit, majd átnyújtotta neki Alekszander király gratuláló levelét és a király ajándékát: Mestrovity legújabb alkotását, egy bronz Mózes-szobrot és egy selyem tyillmet boszniai motívumokkal. (Avala.)

Tiramból jelentik: Az új albán kormány csütörtökön délután megalakult. A miniszterelnök Pandjeli Evangeli, a kamara volt elnöke, külügyminiszter pedig Fica Rauf volt begrádi albán követ.

Beográdból jelentik: A jugoszláv Szokol szövetség március 9-ikén Massaryk-ünnepséget rendez, amelyen Gangl, az országos Szokol szövetség alelnöke fog elnökölni. Az ülésen résztvesz Vokács csehszlóvak követségi ügyvivő is.

Beográdból jelentik: A Tudományos Akadémia csütörtökön délután tartotta meg rendes évi gyűlését, a melyen Jovánovity Szlobodán elnök megnyitó beszéde után Belity Alekszander titkár felolvasta az évi jelentést.

Delhiből jelentik: A hindu nacionalisták passzív rezisztenciáját valószínűleg március 11-ikén proklamálják.

Beográdból jelentik: Több napos tárgyalás után a törvényeszk csütörtökön fejezte be Jovánovity Koszta volt begrádi alpolgármester ismeretes rágalmozási perének tárgyalását, amelyet Beograd tanácsa indított Jovánovity ellen, mert a tanács működését hírlapi uton kritizálta. A bíróság elnöke a tárgyalás végén bejelentette, hogy az ítéletet hétfőn délelőtt fogják kihirdetni.

Bosztonból jelentik: Szerdán délután kigyulladt egy ötemeletes palota, amelynek lakói közül többen nem tudtak menekülni a veszedelemből. A borzalmas katasztrófiának tizenhat halottja van.

TÖZSDE

Március 6.

MA 100 DINÁR:

Budapestben	9-95 pengő
Zürichben	9-12 sv. frank
Berlinben	7-31 ar. márk.
Bécsben	12-38 silling
Triestben	33-62 lira
Prágában	58-90 cseh kor.
Newyorkban	1-69 dollár
Bukarestben	299 — leu

A vörös nap újabb csődjét jelenti Moszkva harcias politikájának.

Bécs, márc. 7.

A szovjet külügyi népbiztossága által proklamált március 6-iki vörös nap minden nagyobb baj nélkül múlt el. A kommunista szervezetek sehohsem voltak képesek nagyobb zavarokat okozni és újlag megállapítható, hogy Moszkva urai a világforradalom előidézésében, mint annyiszor, újra elszámították magukat. Az egész manőver tulajdonképpen csak arra való, hogy az orosz tömegekből ki tudja milyen módon kisajtolni pénzeket, mákonyos álomban szervezők és a kommunista eszmékből üzleteket csináló agitátorok zsebeinek megtömésére fordítsák. A vörös napról szóló jelentéseink a következők:

Bukarestben mintegy száz kommunista a Calea Victorián tüntetést kezdett, a rendőrség azonban leszerelte őket és tizenhat egyént letartóztatott.

Bécsben a munkanélküliek tüntelése programszerűen folyt le. Mint-

egy háromezer emberből álló tömeg vonult föl zászlók alatt, rendőrök soriara között a fő utvonalon. Az egyetem előtt nacionalista diákok a nagyütem himnuszot énekeltek és Schoberert éltették. A felvonuló kommunisták, nagyrészt nők, erre az esetre előre készentartott kövekkel dobálni kezdték a diákokat, majd áttörték a rendőrkordont és verekedni kezdtek. A rendőrség erre gummibottokkal szétverte a tüntetőket.

Kisebb összeütközések voltak Floridorban és Brigittenauban. Nagyobb esemény azonban sehohsem történt.

A Berlin melletti Ternauban kommunisták felkészültek arra, hogy Berlin ellen masirozzanak, a rendőrség azonban leszerelte ezt a mozgalmat. Magában Berlinben semmi zavaró esemény nem történt. A rendőrség szigorú készenletben volt és parancsot kapott a vérontás elkerülésére, azonban azt is parancsba kapta, hogy a legkisebb komoly eset fel-

merülése esetén a legkíméletlenebbül járjon el.

Késő éjjel a Charlottenplatzon többszáz tüntető verődött össze és megtámadta a rendőrséget, amely sortűzet adott le. Ennek a sortűznek két halottja és több súlyos sebesültje van.

Neukölnben összetörték az összes gázlámpákat, úgy hogy a rendőrség fényoszorókkal járta be az uccákat. Az egész ország területén kétszáz kommunistát tartóztattak le.

Budapesten a rendőrség teljes készenletben volt, de semmiféle rendezavarás nem fordult el. A kommunistagyanus egyénekből ötvenet a rendőrség már szerdán őrizetbe vett.

Párizsban a kommunista szakszervezet sztrájkra szólította föl a munkásságot, azonban nem nagy sikerrel. Egyedül az építőmunkások szakszervezete mondotta ki a sztrájkot. A nagyobb üzemeket rendőrség és katonaság őrzi.

A délfranciaországi árvizkatasztrófának borzalmasak a pusztításai.

Párizs, márc. 7.

A délfranciaországi árvíz borzalmas pusztításokat okozott, amelyek katasztrófális méreteket öltöttek, mert egyes helyeken a lakosság teljesen el van zárva a külvilágtól és egyelőre még nehezen mennek a mentési munkálatok, sőt egyes helyeken az árvíz sújtotta lakosság élelmezése is nagy nehézségbe ütközik.

Pernot közmunkaügyi miniszter csütörtökön motorosónakon bejárta a veszélyeztetett vidéket, amely a pusztulás megrendítő képét mutatta. A miniszter meghatottan fejezte ki tiszteletét Alfréd Poult iparos holtteste előtt, aki egymaga száz embert mentett ki az árvízből, míg végre ő maga esett áldozatul a víznek. A miniszter a halott mellére tűz-

te a Becsületrend tisztí keresztjét és intézkedett, hogy a nemzet halottjaként temessék el a derék, önfeláldozó embert.

A borzalmas árvizkatasztrófának harmincezer hajléktalanja van, akiknek a helyzete kétségbeejtő. A legtöbbnek nincs ennivalója, meleg ruhája és ezenfelül még állandóan ki vannak téve martalócok támadásainak.

A veszélyeztetett vidékeken ugyanis martalóc bandák alakultak, amelyek kifosztogatták a rombadólt házak lakásait, sőt még a halottakat is levetkőztették.

A hatóság kénytelen volt a leginkább veszélyeztetett Manto és Moisek városkát szenezáli lövészekkel körülfáratni, hogy megvédje a lakosokat a rablók erőszakoskodásaitól.

A magyar szocialisták az októberi összeomlás teljes likvidálását követelik.

Budapest, márc. 7.

A képviselőházban a szocialisták két indítványt terjesztettek elő, a melyet a ház az illetékes bizottságoknak adott ki véleményezésre.

Az első indítvány szerint, követelik a szocialisták, hogy mindazok, akik elmulasztották az optálást, ezt utólag, minden közigazgatási nehézségcsinálás nélkül, pótolhassák.

Második indítványuk, hogy az

1918. évi októberi összeomlásból kifolyólag elkövetett politikai bűncselekmények, tekintet nélkül arra, hogy otthon, vagy külföldön követték el őket, amnesztiában részesüljenek.

Az indítványokat Propper olvasta föl és Zsitvay igazságügyminiszter felelt rájuk. Mindkét szónok beszéde meglehetősen hemzsegett az ellenpártiak közbeiktáltásaitól és rendezavarásától.

Alfred von Tirpitz volt német ellenadmirális meghalt.

Berlin, márc. 7.

Az Izar völgyben fekvő Edenhausen szanatóriumban csütörtökön halt meg 81 éves korában Alfred von Tirpitz ellenadmirális.

A Német flotta fejlesztése II. Vilmos császár idejében sem választható el Tirpitz nevével. Az 1897-ben meghozott flottanovellával állapították meg a német flotta kiépítését, a melyet azután az 1900-ban hozott flottatörvény kibővített és 1917-ig kiterjesztett.

Politikailag a világháború előtt Tirpitz nem lépett tulságosan előtérbe, bár ma már tisztázott helyzet, hogy ő volt Vilmos császár bizalmasa, akinek minden szavát a császár vakon megfogadta.

A világháború kitörése idején Tirpitz már nyugállományban volt mint admirális, de mint a birodalmi tengerészeti hivatal vezetője, a német flotta azonnali mozgósítását kívánta és kérte a császárt, hogy a flotta stratégiai vezetését is bizza reá. Ezt a kérését azonban elutasították. Később ő volt az, aki a minden tekintet nélküli, kíméletlen tengeralfattjáró hadjáratot tanácsolta és kierőszakolta és ilyenformán ő volt a közvetlen előidézője annak, hogy az Unió megüzentte a háborút a központi hatalmaknak és beleavatkozott a nagy leszámolásba.

Becskereken mindössze tizenegy tanulózt zártak ki a főgimnáziumból.

Sokat mulasztanak a becskerei gimnazisták.

Becskerek, márc. 7.

A középiskolákban most ért véget a második évharmad, amely alkalommal a tanulók előmeneteléről értesítőt adnak ki. A szubotici főgimnáziumból 110 tanulót, a szomboriból pedig 70 tanulót zártak ki elégtelen tanulmányi előmenetel miatt. Az új iskolatörvény ugyanis kimondja, hogy azok a diákok, akik rossz magaviseletet tanúsítottak, vagy legalább négy-öt tantárgyból elégtelent kaptak, kizárandók az intézetből.

Becskereken szombaton tartották meg az osztályozó tanári konferenciát Milojkovity Dusán főgimnáziumi igazgató elnöke alatt és az eredmény, amelyet a hét elején közöltek a tanulói újsággal, a szubotici és szombori eredménynél lényegesen kedvezőbb képet mutat. A becskerei főgimnáziumnak 1039 tanulója van, a szerb tagozatnak 611 fiú és 266 leány, a magyar tagozatnak 143 fiú és 19 leány növendéke, akik közül

mindössze tizenegy tanulózt zártak ki.

Ennek ellenére a tanári konferencia megállapítása szerint,

Dollárok, amelyek sohasem érkeztek meg a címzetthez.

A volt hetini postamester és a levélhordó a vádlottak padján.

Becskerek, márc. 7.

Érdekes bűnügyet tárgyalt csütörtökön délelőtt a becskerei törvényszék hármastanácsa dr. Balla Emil törvényszéki tanácselnök elnöke alatt. A vádlott: Jovánovity Zsivojint hetini postamester és Krampfer János hetini levélhordó volt és mindketten többrendbeli lopással és levéltitok megsértéssel vádolva kerültek bíróság elé. A vádirat szerint, Jovánovity 1924-ben és 1925-ben, pontosan meg nem állapítható napokon

felbontott Amerikából érkező levél- és csomagküldeményeket és azokból pénzt és egyéb értéket tulajdonított el.

Egy Rosenhofer Péter címére érkezett amerikai csomagból egy pár házicipőt lopott el, amelyet később a lakásán találtak meg, a Mák József címére érkezett levélből tíz dollárt, Grün Jakab leveléből pedig egy dollárt tulajdonított el. Krampfer János ellen tízrendbeli levéltitok megsértése és lopás miatt indult meg az eljárás, mert felbontott tíz Amerikából érkezett levelet és Rosenhofer Péter leveléből két dollárt, Rosenmüller Romulus leveléből pedig egy dollárt lopott el.

Jovánovity Zsivojint volt hetini postamester

fégyveres fogházúr kísérte a fő-tárgyalásra,

mert Jovánovity jelenleg fogházban ül. Felesége ellen gyilkosságot kísérelt meg és emiatt a törvényszék öt évi fegyházra ítélte el, amit a tábla három évi fegyházra szállított le. Jelenleg ez a bűnügy a semmitőszék előtt fekszik.

A volt hetini postamester vallomásaiban kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek és a bűnügyet a hetini csendőrmester rosszakaratu eljárásának tulajdonítja. Nem bontott fel egyetlen csomagot vagy levelet,

gyenge a tanulók átlagos előmenetelére,

aminek több oka van, okozója a vidékről vonaton, autóbusszon bejövő sok diák, akikkel szemben bizonyos elnézést kell gyakorolni és legfőbb oka a sok és gyakori óramulasztás. A második évharmadban nem kevesebbet, mint

15.657 órát mulasztottak a tanulók,

14.555 órát igazoltan voltak távol az iskolától, 1102 órát pedig igazolatlanul. A szülők tulságosan könnyen és meggondolatlanul írják alá a mulasztást igazoló irásokat és a tanulók gyakori távolmaradása természetesen erősen hátráltatja a diákokat tanulmányi előmenetelükben. A tanári konferencia megállapítása, intelem a szülők részére, hogy csak erősen indokolt esetekben tűrjék meg, hogy a gyermekük otthon maradjon. Elnézéssel voltak az egyes magyar osztályok megszüntetése folytán a szerb tagozatba átlépett magyar tanulókkal, akiknél figyelembe vették, hogy az államnyelvet még nem sajátíthatták el megfelelőképpen és így nyelvi nehézségekkel is voltak kénytelenek megbirkózni.

nekem címzett leveleket sem kaplam meg.

Heicsuk Petár csendőrmester elmondotta, hogy Jovánovity postamesterénél tartott házkutatáskor

megtalálta nála a házicipőt, talpán az amerikai cégjelzéssel.

A károsult Rosenhofer ugyanazzal a csomaggal egy pár gyermekcipőt is kapott, amelyen ugyanannak a gyárnak a jelzése volt. Nyilvánvaló tehát, a házicipő ebből a csomagból való. A tanácselnök kérdésére tagadta, hogy a postamesterrel rossz viszonyban élt volna és hogy haragosa lenne.

A délutáni folytatólagos tárgyaláson Devecerszki Szteván állam-

ügyész vád-, dr. Pavlovity Gyóka és dr. Bratity Dusán védők védbeszéde után ítélethozatalra került a sor. A bíróság

Jovánovity Zsivojint felmentette a vád alól, mert bűnösségét nem látta bebizonyítottának,

Krampfer Jánost azonban bűnösnek mondotta ki és egy hónapi szigorított fogházra ítélte. A jogerős ítélet indokolásában kimondotta a bíróság, hogy bizonyítékok nincsenek, amelyek a postamester bűnösségét igazolnák, a házicipő időközben szinte felismerhetetlenné rongyolódott el és arról nem lehet az azonosságot megállapítani azzal a gyártmánnal, amely a károsult lakásán találtak.

Milliósz váltópert tárgyal a becskerei törvényszék.

Polgári per a letartóztatott beodrai bankigazgató és a zágrebi telepítési bank között.

Becskerek, márc. 7.

Nagyszabású polgári pert tárgyalt két napon át a becskerei törvényszék polgári tanácsa. Amire még nem volt példa a becskerei törvényszék történetében,

egy millió 150.000 dináros váltót peresítettek.

A per előzményei a sikkasztás gyanúja miatt letartóztatásban lévő Marsalek Iván beodrai bankigazgató ügyével kapcsolatosak és a polgári per anyaga bizonyos fokig összefüggésben van a bűnüggyel, amelynek részletei már többször foglalkoztatták a nyilvánosságot.

A Horvát-Szlavón Telepítési és Parcellezási Bank zágrebi központja a beodrai fióknál tapasztalt nagyarányú kiányok megállapítása után,

békés uton kísérelte meg a meg-egyezést

és megállapodást kötött Marsalek Ivánnal és feleségével, Marsalek Zorával, mely szerint Marsalek és Marsalekné 1 millió 150.000 dinárról váltót ad, melynek fedezésére kezizálogként átengedik fényűzően berendezett beodrai lakásuk egész berendezését, minden ingatlan vagyonyukat, a Marsalek Zora nevére átírt földeket, sőt azt az 579 hold földet is, amelyet Marsalek Ivánné vett, de amelynek telekkönyvi átírása még nem történt meg. A megállapodást a múlt év december 28-ikán kötötték meg és a váltók 1930 július 15-ikén, illetve október 31-ikén jártak volna le. A bank megállapodásában kikötötte, hogy a váltókat joga van peresíteni, ha Marsalek Iván, vagy a felesége valamit eladnak abból a vagyonyból, amit biztosítékként átengedtek, vagy ha bármiképpen a meg-egyezés kijátszását tervezik.

A meg-egyezés dacára, a Horvát-Szlavón Telepítési és Parcellezási Bank perelte a váltókat azzal az indokolással, hogy

Marsaleké megkísérelték az egyezés kijátszását

olyképpen, hogy a lakásberendezést részben eladták, részben nem is volt az ő tulajdonuk, hanem az eladóé, aki a vételár kifizetéséig fentartotta magának a tulajdonjogot. Marsalek

Zora meg sem kísérelte az 579 hold telekkönyvi átírását, ellenkezőleg, eladta a birtokot tíz vevőnek, akik a földet már át is vették, úgy hogy a bank a földbirtokkal már nem tudja biztosítani milliósz követelését.

A fizetési meghagyás ellen Marsalek Iván és felesége, Zora, kifogásokkal éltek és azzal védekeztek, hogy **nem játszották ki a december 28-án kötött meg-egyezést,**

mert a bank egyáltalában nem vett ingatlant kezizálogba és a birtok eladása csak a váltó peresítése után történt meg, ami pedig a telekkönyvileg át nem vezetett 579 holdas birtokot illeti, meg van adva a lehetőség, hogy a bank megkapja a biztosítéket, mert az adás-vételi szerződés Marsalek Zora és a zágrebi pénztintézet között még mindig fennáll. Végül Marsalekné felemlítette, hogy váltójogilag nem felelhet a váltóért, mert aláírásakor még nem volt 21 éves, amit anyakönyvi kivonattal is igazolt.

A fedezetképpen szolgáló váltó a bank 1 millió 240.000 dináros követelésére szolgálna részbeni fedezetül, míg Marsalek Iván ellenszámlája, illetve elszámolása 1 millió 140.000 dinárt tesz ki.

Az érdekes ügyet a becskerei törvényszék polgári tanácsa két napon át tárgyalta. A tanács elnöke dr. Balla Emil, tagjai Nikolity Gyóka és Betyarovity Kruniszlav törvényszéki bírák voltak, a Horvát-Szlavón Telepítési Bank képviselőjében dr. Mihajlovity Jócó becskerei, dr. Jeremity novibecsei és dr. Kasikovity beográdi ügyvéd jelent meg, míg a Marsalek házaspár megbízásából dr. Bratity Dusán becskerei és dr. Wolf Lipót kikindai ügyvéd vett részt a tárgyaláson. A bíróság az este hirdette ki határozatát, mely szerint végzését március 12-ikén közli az érdekeket felekkel.

Magyarország és Ausztria között májusban megszűnik a vizum.

Budapest, márc. 7.

A külügyminisztérium delegátusa megbeszélést folytatott az osztrák kormány delegációjával a Magyarország és Ausztria közötti vizumkénszer megszüntetéséről. Az előleges megbeszélések eredményesen végződtek és a két kormány jóváhagyása után az egyezmény a kölcsönös vizum eltörléséről valószínűleg május 15-ikén életbe is lép.

A Hudozsesztveniek vendégjátéka Becskereken. Igen nagy művészi eseményben lesz része március 8., 9. és 10-ikén a becskereki közönségnek. A Hudozsesztveni híres orosz színtársulat teljes számu együttese vendégszerepel Becskereken. A színtársulat első este Osztrovszki „A szegénység nem büni” című énekes-táncos darabját, a második estén pedig Dosztojevski halhatatlan művét, a „Büni és bünhődés”-t játssza. A harminc tagu együttes a legkiválóbb művészekkel jön Becskerekre és a Szokolánumban tartja vendégjátékát.

A kikindai kereskedelmi és iparkaszinó évi közgyűlése. Kikindáról jelentik: A kereskedelmi és iparkaszinó e hó 2-ikén tartotta meg évi rendes közgyűlését. Gruber Miklós, a jubiláló elnök nyitotta meg a gyűlést. Kellemesen érintette a tagokat a könyvtár lényeges gyarapodásáról szóló jelentés. Nagy forgalom volt az italkimérésnél és az innen származó tiszta haszon 27 ezer dinárt tesz ki. Gruber elnök tudomására hozta a tagoknak, hogy katolikus karácsony alkalmával 52 gyermeket ruháztak fel és részesítettek karácsonyi ajándékban, majd indítványára köszönetet szavaztak az adományozóknak. Az elnöki beszámoló után Friedrich Ferenc pénztárnok tette meg jelentését, majd Kelemen Antal háznagy jelentette többek között, hogy az egyleti ingó vagyon körülből 100.000 dinárt tesz ki, amit a közgyűlés nagy tetszéssel fogadott. Végh Sándor szép beszédében ecseteli a régi elnök, Gruber Miklós érdemeit, aki 10 év óta tölti be az elnöki tisztséget és ajánlja a közgyűlésnek, hogy válaszzák meg ezúttal is, immár tizenegyedszer. Kitérő lelkesedéssel fogadta el a közgyűlés Végh indítványát. Az új vezetőség megválasztása gyorsan pergett le és így alakult: Elnök Gruber Miklós, alelnök Végh Sándor, háznagy Kelemen Antal, titkár Láng Károly, pénztárnok Friedrich Ferenc, könyvtárnok Tóth Kálmán, számvizsgálók Sziberok József, Mumper János és Karl Béla.

A Singing fool beszélőfilm szerb, magyar, német teljes szövege a Tükör rendkívüli kiadásában jelent meg. Aki a darabot megnézi, annak nélkülözhetetlen. **Ára egy dinár.** Kapható a Balkán moziban, Reisz könyvkereskedésében és a Fischertrafikban.

Budapesti terménytőzsde.

Március 6-iki zárlat.

Buza	májusi	20 80 (19 50)
	októberi	20 73 (20 35)
Tengeri	májusi	12 20 (12 05)
	transzito tengeri	11 35 (11 18)

Irányzat tartott.

Csikágói terménytőzsde.

Március 6-iki zárlat.

Buza	márciusi	107 3/4 (108 3/8)
	májusi	111 3/4 (113 3/4)
	juliusi	110— (111—)
Tengeri	márciusi	81 1/2 (83—)
	májusi	85 1/8 (87—)
	juliusi	87 1/2 (89 1/8)

Irányzat változatlan.

A Szerb Takarékpénztár közgyűlése. A jó hírnévnek örvendő Szerb Takarékpénztár r.-t. folyó hó 1-én tartotta meg dr. Vászity Andrija elnöke alatt XXXIII. rendes évi közgyűlését. Az igazgatósági jelentés főbb vonásokban vázolta a lefolyt 1929-es üzleti év gazdasági helyzetét s ezen helyzettel összefüggésben a pénzügyviszonyokat. A felügyelő-bizottsági jelentés felolvasása után a közgyűlés elfogadta a zármerleget és az igazgatóság által előterjesztett és a tiszta nyereség felosztására vonatkozó indítványt. Az osztalékot a közgyűlés 10 százalékosan állapította meg. A részvényeseknek az intézet iránti érdeklődése, a közgyűlésen igen szép számban való megjelenésükben nyilvánult meg.

Utolsó maszkabál a Szrpszka Kru-nában. F. hó 8-ikán, szombaton este fél 9 órai kezdettel a Szrpszka Kru-nában maszkabál rendezek reggelig tartó táncal. Belépődíj 8 dinár. Minden vasárnap délután fél 5 órától táncdélután és este 9 órától vendég-est cigányzenével. Belépődíj 5 és 6 dinár. Mrksity Kariton táncantit.

Egy hatezer dináros Seibt rádió a vajdasági bálkirálynő első díja. A Képes Vasárnap ezen a héten fejezi be az egyes bálakon a bálkirálynők megválasztását. Ezek a bálkirálynők résztvesznek a lap nagy vajdasági bálkirálynőválasztásán, amelyet husvétvasárnapján tartanak meg Noviszádon. A megválasztott bálkirálynő ajándéka egy csodaszép négylámpás, hatezer dinár értékű Seibt rádió lesz. Közélebbit a Képes Vasárnap e heti száma közöl. A kitűnő képeslap mindenütt kapható.

Részegségében leütötte a barátját. A becskereki törvényszék dr. Balla Emil tanácsa tegnap délelőtt foglalkozott Zsékity Vója alekszandrovói telepes bűnpörével, aki ellen súlyos testisértésért indítottak eljárást, mert ásójjával leütötte Batyányi Mihály napszámot. Zsékity a tegnapi tárgyaláson azzal védekezett, hogy a tett elkövetésekor tökrészeg volt és nem emlékszik, mi történt — vele kapcsolatosan. Batyányi Mihály elmondotta, hogy Zsékityvel békésen tartott hazafelé és amikor a telepes háza elé értek, bement és néhány pillanat múlva ásójjával tért vissza, minden ok nélkül az anyját szidalmazta és ásójjával megütötte. A bíróság Zsékityet felmentette a vád alól, mert megállapította, hogy tettét beszámíthatatlanul részegen követte el, de egy évre eltiltotta a kocsmák látogatásától. Devecserszki Szteván ügyész fellebbezést jelentett be az ítélet ellen.

Szennyvizvezető csatornát építenek a kovini elmeógyógyintézetben. Az építészeti minisztérium 485.000 dináros hitelt engedélyezett a kovini elmeógyógyintézet külső csatornázására. A báni hivatal a csatornázásra nyilvános árlejtést irt ki és a megbízatás kiadása felett március 21-ikén határoz.

Nagy az érdeklődés a budapesti mezőgazdasági kiállítás iránt. A budapesti mezőgazdasági kiállítások a legutóbbi években nagyarányu fejlődést mutatnak. A kiállított anyag számban olyan jelentősen gyarapszik, hogy legtöbb viszonylatában meghaladja a békebeli legnagyobb tenyészállatvásárok felhozatalát, sőt még a német gazdasági egyesület vándorkiállításának állapotjelentéseit is. Hasonlóképpen igen örvendetes a felhozott anyag minőségének állandó javulása. A kiállítás keretei emellett évről-évre bővülnek, újabb csoportokkal és különböző különleges kiállításokkal nyernek kiegészítést, úgy hogy ma már a mezőgazdasági termelésnek csaknem minden ágát felöleli. De talán még örvendetesebb és még nagyobb haladás állapítható meg a tenyészállatkiállítás és vásár iránti általános érdeklődés kialakulása terén. A legutolsó években jóformán minden számottevő gazda meglátogatja a tenyészállatkiállítást és ez valóságos gazdasági eseményé, érintkezési központtá alakult ki. Sőt újabban Budapest előkelő társasága körében is divatossá vált és az elegáns hölgyközönség színe-java megfordult a kiállítás területén. A jelek szerint, a kiállítás látogatottsága az idén még az eddigi kereteket is meg fogja haladni. A kiszaggák érdeklődése nagy mérvben fokozódik és számos községből az előjáróság, a szövetkezet, vagy gazdakör által szervezve, csoportosan utaznak Budapestre a kiállítás tanulmányozására és részben vásárlás céljából is. Élénk a külföldi érdeklődés is, főleg Olaszországból, Ausztriából, Csehországból, Romániából és Jugoszláviából, ahonnan hivatalos delegációk, tanulmányi csoportok és a gazdakörből sokan jeleztek odautazásukat, amit a megszerzett vizum- és utazási kedvezmények jelentősen elősegítenek. A nagy érdeklődésre való tekintettel, célszerű lesz, ha a vidékről és külföldről felutazók előre és idejében gondoskodnak maguknak lakásról, mert a kiállítás hetében tavaly is minden budapesti szálloda zsúfolva volt. Szállodai lakás biztosítása céljából forduljanak az érdeklődők Budapest székesőfőváros Idegenforgalmi Hivatalához (Budapest, IV., Deák Ferenc u. 2.), amely hivatal előzetes megkeresés esetén kiszaggák, tanulóifjak stb. tanulmányi csoportjainak olcsó tömges elszállásolásáról is gondoskodik.

Amerikai ilegma. Newyorkból írják: Kanada egyik meredek emelkedőjén tehervonat robog felfelé. Egyszerre csak a mozdonyvezető észreveszi, hogy néhány száz méterre automobil áll a sinek között. A vezető nyomban fékez, de nem tudja elkerülni, hogy a mozdony legalább könnyedén ne surolja az automobilt. Ahogy a vonat megáll, a mozdonyvezető leugrik a gépéről, odaszalad az autóhoz és legnagyobb megdöbbenésre azt látja, hogy a kormánykerék mellett egy férfi — alszik. Olyan mélyen aludt, hogy még az összeütkezés ereje sem ébresztette fel, csak hosszas rázásra és noszogatóra nyitotta fel álmosan a szemét. Először tétován és értelmetlenül rámeredt az odasiető emberekre, aztán lassu, lusta mozdulattal fölnegett a mozdonyra, aztán a legnagyobb lelkinyugalommal begyújtotta a motort és anélkül, hogy még csak köszönetet is mondott volna, elrobogott. Ilyen is csak Amerikában történhetik meg.

Dr. Hermann Hugó és dr. Pops Frigyes látogatása. Pénteken, március 7-én meglátogatja városunk zsidóságát dr. Hermann Hugó, a cseh-szlovák Keren Hajesod főkántora. Vele jön dr. Pops Frigyes, a jugoszláv szávez elnöke, a beográdi hitközség elnöke, Friedmann Károly, a Keren Hajesod főtitkára, valamint több tekintélyes noviszádi ur. Pénteken este fél kilenc órakor dr. Hermann Hugó a Chevra-ház nagytermében nagy előadást fog tartani a palesztinai viszonyokról, az építés munkájáról. Tekintettel dr. Hermann Hugó kiváló személyiségére, tekintettel továbbá dr. Popsra, akinek a mi zsidóságunk nagyon le van kötelezve, a zsidó hitközség elnöksége kéri a hitközségi tagokat, hogy a péntek esti előadáson imponáns számban jelenjenek meg.

Tizenhárom embert faltak fel a krokodilusok. Az afrikai Ugandában egy 13 emberből álló expedíció valamennyi tagját felfalták a krokodilusok. A társaság komponelt át az egyik folyón. Az expedíció teherautóját is a kompra vitték, amely azonban nem bírta el a súlyos terhet. A kompa folyó közepén lassan süllyedni kezdett és 13 utasa a folyóba esett. A folyó ugyanis ezen a helyen tele van krokodilusokkal, amelyek felfalták a szerencsétlen áldozatokat, akik közül 1 európai és 12 benszüllött volt.

Egy lakodalmi menet alatt beszakadt a jég. Varsóból jelentik: Siney városka közelében egy lakodalomból hazafelé igyekvő társaság azon célból, hogy utját megrovidítse, egy megfagyott tavon vágott át. A tó közepén a jég beszakadt. Két parasztszeker 36 utassal elsüllyedt és valamennyien a vízbe fulladtak.

Az Én Ujságom a legszebb, legrégebb képes gyermeklap. 6—12 éves fiúk és leányok legkedvesebb szórakoztatója, melyet Pósa Lajos alapított és szerkeszt Gaál Mózes. Van Az Én Ujságom-ban folytatásos regény, elbeszélés, mese, vers, kis szindarabok, cikkek, játékok, sport-, rejtvényrovat gondoskodik a gyerekek szórakoztatásáról. Kicsik és nagyobb gyerekek egyformán találnak olvasni valót Az Én Ujságom-ban. Az Én Ujságom minden szombaton jelenik meg. Előfizetési ára negyedévre 20 dinár. Az Én Ujságom előfizetői 15 dinár kedvezményes áron fizethetnek elő a legnépszerűbb, legolcsóbb gyerekkönyvekre. Az Én Ujságom Könyvei-re. Az Én Ujságom kiadóhivatala, Budapest, VI., Andrassy ut 16, minden érdeklődőnek szívesen küld mutatványszámot.

Üzletáthelyezés!

Értesítem a t. közönséget és üzletfeleimet, hogy a Nemanjina utcában levő

bőrárukereskedésemet

a Kralja Aleksandra utcába, a volt Spira-féle ékszerüzletbe helyeztem át, hol — úgy mint eddig — igyekszem fogok t. üzletfeleimet a leg-sz. lidában kiszolgálni. További szives pártfogást kérve, vagyok tisztelettel

Riesenberg Emánuel bőrkereskedő.

Hirdessen

a „Torontál” nspilapban.

ORIENT BIOSKOP

Jön! Jön! Pénteken, márc. 7-én 5, 7 és 9 órákor Szombaton, márc. 8-án 5, 7 és 9 órákor
Rendes helyárák! Világszenzáció!

Rettenetes Iván cár. Balalaikás éjszakák.

Jön! Jön! 8 felvonásban. A főszerepekben: **Jaques Chatelain, Gina Mannes és Harry Nestor.**

BALKAN BIOSKOP

Pénteken, március 7-én 5, 7 és 9 órákor Szombaton, március 8-án 5, 7 és 9 órákor
Csak felnőtteknek! A szerelem rózsái.

Kedves filmjüket 8 felvonásban. A főszerepekben: **JUNE COLLYER és CONRAD NAGEL.**

SZOMBATON, MÁRCIUS HÓ 8-ÁN nagy premier, az első beszélőfilm Becskerekben
Singing Fool (Az éneklő bolond).

Az új világcsoda, a beszélőfilmek remeke, mely hónapok óta lázban tartja a világot és meg soká fogja megkönyeztetni az embereket. Soha filmnek még ilyen világsikere nem volt. Jegyek kaphatók és a már megváltottak átirhatók. E filmcsoda a Mosinger filmvállalat tulajdona.

Jubilál a bécsi udvar szájharmonikása.

Aki Rudolf trónörökösnek és Vetsera bárónőnek fújt ébresztőt. — Wolfsecker mester hatvan éves. — Milyen borraivalót kapott a császári Burgban?

Bécs, márc. 7.

A hagyományos bécsi kedélyességnek megvannak a maga különlegességei. Ezek közé tartozik az az öregember is, aki most ülte meg hatvanadik születésnapját, aki nevezetes alakja volt a régi Bécsnek és akit a nagy változások dacára, senki sem tudtak a bécsiek egészen elfelejteni. Pedig a bécsiek gyorsan felejtnek. Hoi van már Montenuovo herceg, a félelmetes főudvarmester. Nepalleck mester, a ceremóniát vezénylő, aranyvégű, koronás bunkójával? Eltűntek, el is felejtették őket, de Wolfsecker-t, az egykori udvari harmonikást, nyilván tartja a bécsi „Gemüthlichkeit” és most, hatvanadik születésnapján nagyon sokan felkeresték, hogy üdvözlőlék s elmondassák vele régi élményeit. Egy nyugalmazott tábornagy is elment gratulálni az öreg Wolfsecker-nek, akiről a következőket mondotta:

— Nagyon érdekes ember ez a Wolfsecker. Csodálatosan tudott játszani a szájharmonikán, ezen a

boszorkányos kis hangszerezen, a suszterinasok és bakák lantján.

Emondta, hogy Wolfsecker valósággal megbüvölte hallgatóit. Tizenhat éves korában már a bécsi házi zene volt a muzsikusa. Pompásan hegedült és trombitált, de igazán csak a szájharmonikához vonzódott. Tökéletesítette magát benne. Saját szisztémje szerint konstruált egy kétsoros fuvós hangszert, amely — egykori fültanak szerint — felvette a versenyt az operai zenekarral is.

Hire csakhamar eljutott a Burgba is és Ferenc József többször gyönyörködött „művészetében”. Saját kompozícióit adta elő, amelyeket direkt szájharmonikára szerzett.

— Bravó, fiatal ember — gratulált neki a császár — maga még sokra viheti.

Ezen a koncerten Rudolf trónörökös is jelen volt. Annyira megkedvelte a különös férfit, hogy „udvari szájharmonikusává” léptette elő és saját pénztárából utaltatott ki neki fizetést.

Montenuovo herceg trombitálni taníttatta. Ebben az időben különben is divat volt a királyi ház tagjai között valamilyen hangszerezen játszani, főleg a fuvós hangszereket kedvelték, a trombitát, oboát, klarinétot. A szájharmonika sem volt még annyira populáris hangszer, mint manapság.

A születésnapjára könnyű szemmel emlékezett meg hajdani urairól.

— Rudolf volt a világ legelső gavaléria — jelentette ki Wolfsecker ur — a borraivalótól egy kisebb család élhetett volna. Engem sokszor kivitt Mayerlingbe, ahol reggeli ébresztőt fújtam. Vagy mielőtt álomba szenderült, valcerokat játszottam a szájharmonikámon. Vetsera Máriát is sokszor elandalítottam a muzsikámmal. Azon a szerencsétlen napon is künn voltam Mayerlingben, lenn várakoztam a konyhában, hogy hívjanak, de nem hívtak.

Amilyen rajongással beszélt Rudolfról, oly rezignált, ha Ferenc Ferdinándról van szó. Nem valami jó a véleménye a másik trónörökösről.

— Szerette, ha játszottam neki — mondotta — ám rendszerint csak köszönettel fizetett.

Visszent Ferenc József az elragadtatás pillanatában mindig a zsebeihez kapott, hogy megjutalmazza valamivel. De persze üresek voltak a zsebei. Egy király minnek is tartana

pénzt magánál? Mikor aztán kiutaltatott számára az összeg, hacsak a császár előre meg nem határozta a mennyiséget, rendszerint borraivalónyivá zsugorodott...

Az udvartartás spórolt és Wolfsecker mester bizony nem tudott vagyont szerezni és most is rosszul megy a sora, mert a régi császárságról álmodó bécsiek felkeresik ugyan és szívesen hallgatják elbeszéléseit a régi világról, de éppen úgy fizetnek azért, mint Ferenc Ferdinánd a muzsikáért — köszönettel.

Felelős szerkesztő távol, a szerkesztésért felel: **Juhász Ferenc.**

Eladó tavaszi szállásra nagyobb mennyiségű fajtiszta, némes **gyümölcsfa,** diszfa, diszcerje és vadonc 175 **báró Tallián Tibor** máriatelepi gyümölcsfaiskolájában **Nova Kanjiza** (Bánát). Arjegyüket díjmentesen küld **Nagy Mihály Antal** faiskola kezébe.

Sárga- és vörös-narancs
GUTTMANN-cégnél.
Telefón 96. 315 Telefón 96.

PLEITZ FER. PÁL

KÖNYVNYOMDA

VELIKIBECSKEREK, OBILITYEVA (ZÁPOLYA) U. 5. SZ.

Nyomtatványok a legmodernebb kivitelben - Lapkiadás - Nyomtatványraktár - Vonalozó-intézet
Tömöntöde - Könyvkötészet
Ruggyantabélyegzőgyártás

Telefonszám
21

Alapított
1846